

Bölüm 3

YEREL YÖNETİMLERDE KENTSEL YOKSULLUKLA MÜCADELENİN BİR ARACI OLARAK SOSYAL BELEDİYECİLİK FAALİYETLERİ: YALOVA BELEDİYESİ ÖRNEĞİ¹

Deniz KARAYILMAZ²
Salih BATAL³

GİRİŞ

Yoksulluk, insanların yaşamlarını sürdürebilmeleri için gereken asgari şartların sağlanamaması halidir. Politik olarak yoksulluk, mağdurlarının sosyo-ekonomik ve politik refahını etkileyen evrensel bir olgudur. Dünya nüfusunun yarısından fazlasının kentlerde yaşaması, kentsel yoksulluk olarak tanımlanan bir sorunun ortaya çıkmasına neden olmuştur. Kentsel yoksulluğun önlenmesinde yerel yönetimler büyük önem arz etmektedir. Yerel yönetimler eliyle gerçekleştirilen yoksullara yönelik yardımlar ve destekleme programları, anlık çözüm üretme ve kalıcı olarak yoksulluğun önlenmesine imkân tanımamaktadır. Yerel yönetimler kentsel yoksullukla mücadele edebilmek için çeşitli sosyal hizmet politikalarını uygulamaya çalışmaktadırlar. Söz konusu uygulamalar ülkeden ülkeye, kentten kente göre farklılık arz etmektedir. Bu farklılığı oluşturan en önemli unsur, o bölgedeki ekonomik yapı ve toplumsal özelliklerdir.

Yerel yönetimlerin bu konuda sosyal hizmet uygulamalarını araç olarak kullanmaktadır. Sosyal hizmet disiplininin gerekleri ile yerel yönetimlerin kentsel yoksullukla mücadele kararlılığı bir araya geldiğinde çözüme bir adım daha yaklaşmış olacaktır.

Makale çalışması bu doğrultuda Yalova Belediyesi tarafından gerçekleştirilen kentsel yoksullukla mücadele kapsamındaki sosyal hizmet uygulamalarını içer-

¹ Bu makale, Dr. Öğretim Üyesi Salih BATAL danışmanlığında, Deniz KARAYILMAZ tarafından Yalova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tamamlanan "Yerel Yönetimlerde Kentsel Yoksulluk Bağlamında Sosyal Belediyecilik Uygulamaları: Yalova Belediyesi Örneği" isimli yayımlanmamış yüksek lisans tezinden türetilmiştir.

² Uzman Sosyal Çalışmacı, Yalova Valiliği İl Sağlık Müdürlüğü, deniz_karayilmaz44@hotmail.com

³ Dr. Öğretim Üyesi, Yalova Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, salihbatal@gmail.com

Yalova şehri, son yıllarda birçok alanda gelişme kaydeden bir kent kimliği sunmaktadır. Yakın çevresinde İstanbul, Kocaeli, Bursa, Eskişehir gibi büyükşehirler bulunmakta ve yaklaşık 20 milyonluk bir nüfus yaşamaktadır.

Bu durum kentin hızla büyümesine ve iç göç hareketlerine maruz kalmasına neden olmaktadır. Yalova Belediyesi'nin bu durumu iyi tahlil etmesi ve kentsel yoksullukla mücadele konusunda daha özenli politikalar üretmesi gerekmektedir.

Yalova ilinin diğer bir sorunu da kentin deprem kuşağında yer almasıdır. 1999 depremi Yalova kentinde yaşanmış ve önemli oranda can ve mal kaybı yaşanmıştır. Yalova Belediyesi bu acı gerçeğe göre hareket etmeli ve oluşabilecek bir doğal afete karşı tedbirler almalıdır. Bu konuda halkı bilinçlendirme eğitimleri vermeli, deprem tatbikatları düzenlemelidir.

Söz konusu koruyucu önleyici hazırlıklarla doğal afetin sonucunda oluşabilecek can ve mal kaybı en aza indirebilir. Bu alanda Yalova Belediyesi'nin daha fazla çalışma yürütmesi ve çalışmalarını yoğunlaştırması gerekmektedir.

KAYNAKLAR

1. Açıköz, R. (2010). Kadın Yoksulluğu Üzerine Bir İnceleme, *Yardım ve Dayanışma Dergisi*, Yıl: 1, Sayı: 2, ss.45-60.
2. Akçakaya, M. (2009). Türkiye'de Bölgesel Yoksulluk, İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, s. 77.
3. Başeskioglu, M. (1998). Mahalli İdareler Reformu, *Türk İdare Dergisi*, Yıl: 70, Sayı: 419.
4. Batal, S. (2016). Yoksulluk Kavramının Yerelleşmesi: Kentsel Yoksulluk ve Yerel Yönetimlerin Konuya Yaklaşımı, *International Journal Of Social Science*, Sayı: 52, ss. 301-3016.
5. Canatan, B. (2001). *Düşünce tarihinde - kamu hukukunda Avrupa Birliği'nde yerellik ilkesi*, Ankara: Galerî Kültür Yayınevi.
6. Çamur Duyan, G. (2010). Yoksulluğun Kadınlaşması: Altındağ Örneği. *Aile ve Toplum Eğitim Kültür ve Araştırma Dergisi*, Yıl: 11, Cilt: 6, Sayı: 22.
7. Gündoğan, N. (2003). *Yoksullukla mücadelede istihdam politikalarının rolü ve önemi*, Editörler: Ahmet Emre Bilgili ve İbrahim Altan, Yoksulluk, Deniz Feneri Yayınları, Cilt: 1.
8. Hazman, G. G. (2010). Kentsel Yoksulluk Sorunu ve Belediyelerin Rolü, *Türk İdare Dergisi*, Sayı: 467, ss. 135-141.
9. Işıkhan, V. (2016). Palyatif Bakım Hizmetlerinde Sosyal Hizmet Mesleğinin Yeri ve Geleceği, *Toplum ve Sosyal Hizmet Dergisi*, Cilt: 27, Sayı: 2, s. 98.
10. Kaypak, Ş. (2013). *Yoksulluğun değişen yüzü; kentsel yoksulluk ve sosyal dışlanma*, 01.05.2019 tarihinde, https://www.academia.edu/30931166/YOKSULLU%C4%9EUN_DE%C4%9EY%C4%B0%C5%9EEN_Y%C3%9CZ%C3%9C_KENTSEL_YOKSULLUK_VE_SOSYAL_DI%C5%9ELANMA adresinden ulaşılmıştır.
11. Keles, R. (2000). *Türkiye'de ve Almanya'da sosyal hizmetler ansiklopedik sözlük*, Ankara: Hatiboğlu Yayınevi.
12. Kule, H. (2004). Kentsel Yoksulluk ve İzmit'te Yoksulluk Yansımaları, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli.
13. Öksüz, Ö. (2007). Yerel Yönetimlerimizin Çoğu, Alt Yapı Açısından Yerel Sosyal Politikalar Uygulamaya Hazır ve Müsait Değil, *Sosyal Politikalar Dergisi*, Sayı: 2.
14. Özel, M. (2015). Kentsel Yoksulluk ve Türkiye'de Yerel Yönetimlerin İşlevleri, *İdeal Kent Dergisi*, Sayı:16, ss. 155-181.
15. Pire, Ö. (2011). Türkiye'de *Yoksullukla mücadelede uygulanan sosyal politika programları*:

Maliye ve Kamu Yönetimi Araştırmaları

- Isparta ili örneği*. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Isparta, s. 51.
16. Sipahi, E. B. (2006). Yoksulluğun Küreselleşmesi ve Kentsel Yoksulluk: Ekonomik ve Sosyal Boyutlarıyla Konya Örneğinde Yoksulluk, *Selçuk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Sayı: 11, ss. 85-87.
 17. Şener, Ü. (2010). *Yoksullukla mücadelede sosyal güvenlik, sosyal yardım mekanizmaları ve iş gücü politikaları*. TEPAV Politika Notu, 01.05.2019 tarihinde, https://www.tepav.org.tr/upload/files/1271313906r3055.Yoksullukla_Mucadelede_Sosyal_Guvenlik.pdf adresinden ulaşılmıştır.
 18. Şenses, F. (2014). *Küreselleşmenin öteki yüzü yoksulluk*. İstanbul: İletişim Yayınları.
 19. Ulusoy A. ve Akdemir T. (2010). *Yönetimler arası transferler; teori ve Türkiye uygulaması*, Editörler; Nihat Falay vd., Türkiye’de Yerel Yönetimlerin Sorunları ve Geleceği, 2.Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık, s. 42.
 20. Yalçın N. (2008). *Sivil toplum kuruluşları ve yoksulluk*, Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Aydın, ss. 8-12.
 21. Yalova Belediyesi. (2019). *2014-2018 dönemi faaliyet raporu*,
 22. *19.01.2019 tarihinde Yalova Belediyesine iletilen 8276260 sayılı dilekçeye karşılık verilen Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü 2014-2018 Dönemi Faaliyet Raporu*.
 23. Yılmaz, C. (2006). *Kentsel yoksulluk: dayanışma, güven ve risk ilişkisinin dönüşümü, Türkiye’de yoksulluk çalışmaları*, Derleyen: Nurgün Oktik, İzmir: Yakın Kitabevi.